

Riksdagens svar RSv 20/2020 rd – RP 108/2019 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av försäkringsbolagslagen och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av försäkringsbolagslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 108/2019 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 3/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 9 kap. 5 c §, 10 kap. 8 §, 25 kap. 5 § 5 mom., 26 kap. 28 § 2 och 5 mom. och 35 § 5 mom. samt 31 kap. 5 § 1 mom., sådana de lyder, 9 kap. 5 c §, 10 kap. 8 §, 25 kap. 5 § 5 mom., 26 kap. 28 § 2 och 5 mom. och 35 § 5 mom. i lag 303/2015 samt 31 kap. 5 § 1 mom. i lag 981/2013, samt *fogas* till 2 kap. en ny 5 a §, till 9 kap. 5 §, sådan den lyder i lag 303/2015, ett nytt 3 mom., till 11 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 303/2015, ett nytt 3 mom., till 11 kap. en ny 21 a §, till 25 kap. nya 27 a och 27 b § samt till 31 kap. 6 §, sådan den lyder i lag 981/2013, ett nytt 4 mom. som följer:

Riksdagens svar RSV 20/2020 rd

2 kap.

Bildande av försäkringsbolag och koncession

Beviljande av koncession

5 a §

Finansinspektionens skyldighet att informera om en ansökan om koncession i gränsöverskridande situationer

Om Finansinspektionen avser att bevilja koncession för ett finländskt försäkringsbolag i vars verksamhetsplan det anges att en del av dess verksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten kommer att bedrivas i en annan EES-stat och denna verksamhet sannolikt är relevant med tanke på marknaden i den mottagande EES-staten, ska Finansinspektionen underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten i fråga om saken.

Underrättelsen ska vara tillräckligt utförlig och uttömmande.

9 kap.

Ansvarsskuld i bokföringen

5 §

Utjämningsbeloppets målbelopp

I det solvenskapitalkrav som avses i 1 och 2 mom. beaktas en eventuell i 25 kap. 4 § avsedd höjning av solvenskapitalkravet i fråga om de risker som avses i 1 mom. i denna paragraf.

5 c §

Ränta på utjämningsbelopp

I samband med överföring av utjämningsbelopp krediteras ränta på utjämningsbeloppet. Räntan får inte överskrida en sådan fem års riskfri ränta på euron enligt 10 kap. 7 § som används vid solvensberäkningen då försäkringstekniska avsättningar diskonteras, utan beaktande av matchningsjustering eller volatilitetsjustering enligt 10 kap. 8 §. Räntan får emellertid inte vara negativ.

Försäkringsbolaget kan också ha sådana beräkningsgrunder för utjämningsbeloppet som innebär att ränta inte krediteras då utjämningsbeloppet överstiger målbeloppet.

Riksdagens svar RSv 20/2020 rd

10 kap.

Värdering av tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar vid solvensberäkning

8 §

Användning av matchningsjustering och volatilitetsjustering

Försäkringsbolaget kan efter att på förhand ha utverkat Finansinspektionens samtycke använda matchningsjustering på räntesatserna när det beräknar bästa skattning enligt 6 § i anslutning till försäkringsförpliktelser som uppfyller förutsättningarna för användningen. Ett försäkringsbolag som använder matchningsjustering får inte återgå till en metod som inte innebär matchningsjustering under den tid då förutsättningarna för användningen av matchningsjustering är uppfyllda. Om förutsättningarna för användningen av matchningsjustering inte uppfylls, ska försäkringsbolaget utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om saken och vidta behövliga åtgärder för att uppfylla dem. Om förutsättningarna för användning av matchningsjustering inte uppfyllts under en längre period än två månader från och med den dag då försäkringsbolaget inte längre uppfyllde villkoren, ska försäkringsbolaget upphöra att använda matchningsjustering. Försäkringsbolaget får med Finansinspektionens samtycke använda matchningsjustering på nytt tidigast efter att två år förlöpt från och med den dag då försäkringsbolaget upphörde att använda matchningsjusteringen.

Försäkringsbolaget kan i fråga om räntesatserna använda valutaspecifik eller landsspecifik volatilitetsjustering som offentliggjorts av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och fastställts av Europeiska kommissionen, när det beräknar bästa skattning enligt 6 § för andra försäkringsförpliktelser än sådana som avses i 1 mom. Landsspecifik volatilitetsjustering tillämpas för att beräkna bästa skattning för försäkringsförpliktelserna för de produkter som säljs på det aktuella landets försäkringsmarknad.

Omfattningen av volatilitetsjusteringen av riskfria räntesatser ska motsvara 65 procent av den riskkorrigerade valutamarginalen.

Den riskkorrigerade valutamarginalen ska beräknas som differensen mellan den marginal som kan fås för tillgångar som ingår i en referensportfölj för den valutan och de riskfria basräntesatserna för relevanta durationer för den valutan, och den andel av denna marginal som kan tillskrivas en realistisk bedömning av förväntade förluster eller oförutsedda kreditrisker eller andra risker för tillgångarna.

Volatilitetsjusteringen ska endast tillämpas på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer som inte härletts genom extrapolering med stöd av 7 §. Extrapoleringen av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska baseras på de justerade riskfria räntesatserna.

För varje relevant land ska volatilitetsjusteringen av de riskfria räntesatser som avses i 2 mom. för detta lands valuta, före tillämpningen av 65-procentsfaktorn, ökas med skillnaden mellan den riskkorrigerade landsmarginalen och två gånger den riskkorrigerade valutamarginalen, då denna differens är positiv och den riskkorrigerade landsmarginalen är högre än 85 räntepunkter. Den ökade volatilitetsjusteringen ska tillämpas på beräkningen av bästa skattning för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser i fråga om produkter som sålts på detta lands försäkringsmarknad. Den riskkorrigerade landsmarginalen beräknas på samma sätt som den riskkorrigerade valutamarginalen för detta lands valuta, men baseras på en referensportfölj som är representativ för de

Riksdagens svar RSv 20/2020 rd

tillgångar i vilka försäkrings- och återförsäkringsföretag investerar för att täcka bästa skattning för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser av produkter som sålts på detta lands försäkringsmarknad och som är uttryckta i det landets valuta.

Bestämmelser om antaganden, metoder och behövliga parametrar för beräkning av volatilitetsjustering och matchningsjustering finns dessutom i avdelning I kapitel III avsnitt 4 underavsnitten 3 och 4 i kommissionens förordning.

11 kap.

Kapitalkrav

2 §

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet får inte täcka risker för förlust av primärkapital till följd av ändringar av volatilitetsjusteringen.

Interna modeller för beräkning av solvenskapitalkrav

21 a §

Finansinspektionens underrättelseskyldighet i fråga om ansökan om användning eller ändring av en intern modell

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om alla ansökningar om att använda eller ändra en intern modell. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten får på begäran av Finansinspektionen eller av en eller flera behöriga tillsynsmyndigheter tillhandahålla tekniskt stöd till Finansinspektionen eller en annan behörig tillsynsmyndighet i fråga om beslut om ansökningar.

25 kap.

Tillsynen över försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar

5 §

Bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet

Finansinspektionen kan begära att Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten fastställer att det råder exceptionellt svåra förhållanden, om försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utgör en betydande del av marknaden eller berörda försäkringsklasser sannolikt inte

Riksdagens svar RSV 20/2020 rd

kommer att uppfylla någotdera av de i 3 mom. föreskrivna kraven. Endast om Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter begäran av Finansinspektionen eller någon annan tillsynsmyndighet har fastställt att exceptionellt svåra förhållanden råder, får Finansinspektionen ytterligare förlänga den i enlighet med 4 mom. förlängda tidsfristen med en skälig tilläggstid på högst sju år, med beaktande av alla relevanta faktorer. Om den förlängda tidsfristen förlängs ytterligare, ska försäkringsbolaget var tredje månad tillstålla Finansinspektionen en lägesrapport om de åtgärder som vidtagits och vilka framsteg bolaget har gjort för att uppfylla solvenskapitalkravet eller ändra sin riskprofil.

27 a §

Information till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om försämringar av de ekonomiska förhållandena, framväxande risker eller farhågor i fråga om konsumentskydd

Om Finansinspektionen konstaterar att det finns försämringar av de ekonomiska förhållandena i ett finländskt försäkringsbolag eller försäkringsbolaget orsakar andra framväxande risker på grund av affärsverksamhet som bolaget bedriver i en annan EES-stat med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, och de försämrade ekonomiska förhållandena eller framväxande riskerna kan ha gränsöverskridande konsekvenser, ska Finansinspektionen underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten i fråga om saken.

Finansinspektionen får också underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och tillsynsmyndigheten i hemstaten i fråga, om Finansinspektionen har allvarliga och motiverade farhågor i fråga om konsumentskydd.

Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i EES-staten i fråga får hänskjuta ett ärende som avses i 1 och 2 mom. till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och begära myndighetens hjälp, om Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i EES-staten i fråga inte når en bilateral lösning.

De underrättelser som avses i 1 och 2 mom. ska vara tillräckligt utförliga och uttömmande.

27 b §

Samarbetsplattformar

Finansinspektionen får inrätta en samarbetsplattform efter att ha kommit överens om saken med tillsynsmyndigheterna i samtliga andra berörda EES-stater.

Finansinspektionen kan begära att Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inrättar en samarbetsplattform. Om Finansinspektionen begär det, ska den beakta de omständigheter som avses i 27 a § 1 mom. Finansinspektionen kan delta i verksamheten för en samarbetsplattform som inrättats av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten eller av tillsynsmyndigheter i andra berörda EES-stater.

Finansinspektionen ska på eget initiativ och på begäran av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i god tid lämna samarbetsplattformen alla behövliga, tillräckligt utförliga och uttömmande uppgifter.

Riksdagens svar RSv 20/2020 rd

26 kap.

Grupptillsyn och beräkning av solvensen på gruppnivå

28 §

Tillsynsmyndigheternas beslut om gruppintern modell

Finansinspektionen ska i egenskap av grupptillsynsmyndighet utan dröjsmål underrätta de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet samt Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om att ansökan har mottagits och överlämna den fullständiga ansökan, tillsammans med de handlingar som försäkringsbolaget har lämnat, till dem. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten kan på begäran av Finansinspektionen eller någon annan behörig tillsynsmyndighet tillhandahålla tekniskt stöd till en tillsynsmyndighet som begärt stöd i fråga om beslut om ansökningar.

Om ett gemensamt beslut dock inte fattas inom tidsfristen på sex månader och ingen av de behöriga tillsynsmyndigheterna har bett Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten att avgöra ärendet eller om Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inte fattar ett beslut i enlighet med artikel 19.3 i Europeiska försäkringstillsynsförordningen, ska Finansinspektionen i egenskap av grupptillsynsmyndighet fatta beslut i ärendet. I beslutet ska Finansinspektionen beakta de övriga behöriga tillsynsmyndigheternas synpunkter.

35 §

Beslut om tillämpning av förfarandet

Om ett gemensamt beslut dock inte fattas inom tidsfristen på tre månader och ingen av de behöriga tillsynsmyndigheterna har bett Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten att avgöra ärendet eller om Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inte fattar ett beslut i enlighet med artikel 19.3 i Europeiska försäkringstillsynsförordningen, ska Finansinspektionen i egenskap av grupptillsynsmyndighet fatta beslut i ärendet. I sitt beslut ska Finansinspektionen beakta de synpunkter som framförts av de övriga behöriga tillsynsmyndigheterna samt av de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet.

Riksdagens svar RSV 20/2020 rd

31 kap.

Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet

5 §

Försäkringsmatematikers allmänna behörighet

En försäkringsmatematiker förutsätts ha

- 1) högre högskoleexamen med slutförda fördjupade studier i matematik eller en annan högre högskoleexamen som uppfyller motsvarande krav,
- 2) tillräckliga kunskaper i försäkringsmatematik, riskteori, placeringsverksamhet, sannolikhetskalkyl, statistik, ekonomisk vetenskap, databehandling, bokföring och andra områden som är relevanta för försäkringsmatematiker samt tillräcklig kännedom om försäkringslagstiftningen och de övriga bestämmelser och föreskrifter som gäller försäkringsbolag,
- 3) praktisk erfarenhet av sådana uppgifter för försäkringsmatematiker som avses i 6 kap. 20 § eller av uppgifter som kan jämföras med dem.

6 §

Examensnämnden för försäkringsmatematiker

När nämnden ändrar de examenskrav som den meddelat med stöd av 2 mom. ska nämnden se till att en tillräcklig övergångstid tillämpas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 686/2019, som följer:

Riksdagens svar RSV 20/2020 rd

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3, 3 a—3 c, 4, 5, 11 a eller 11 b §, 13 § 1 mom. eller 14—16, 16 a, 17, 19, 24 a—24 c eller 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4, 5 eller 5 a §, 6 § 2 eller 3 mom., 7 eller 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten eller 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 eller 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 2 § 2 mom., 3, 6 a, 18 eller 18 a § eller 22 § 1 mom. 1 eller 2 punkten, 6 kap. 1, 2, 2 a, 3, 4, 4 a, 5, 7, 7 a, 8—12, 12 a, 14—17, 18 eller 20 a—20 e §, 21 § 1, 3 eller 5 punkten eller 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24 eller 26 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d eller 7—12 § eller 13 § 2 punkten, 10—13 eller 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 eller 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. eller 8—10 eller 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 20 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 21 kap. 6 eller 7 §, 12 § 1 eller 2 mom. eller 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 eller 3 mom. eller 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. eller 25—27, 27 a eller 27 b §, 26 kap. eller 31 kap. 2, 4 eller 10 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om försäkringsdistribution

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsdistribution (234/2018) 5 § 1 mom. 13 punkten, 40 § 2 mom., 41 § 2 mom. och 58 § 1 mom. som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

13) *professionell kund* en professionell kund som avses i 1 kap. 23 § i lagen om investerings-
tjänster,

Riksdagens svar RSv 20/2020 rd

40 §

Förbud mot bindningsförfarande vid konsumentköp

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på försäkringar som erbjuds tillsammans med investeringstjänster som avses i 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster, konsumentkrediter som avses i 7 kap. 1 § i konsumentskyddslagen eller betalkonton som avses i 8 § 5 punkten i betaltjänstlagen (290/2010).

41 §

Samerbjudanden och förbud mot bindningsförfarande av försäkringar som underordnade produkter vid andra köp än konsumentköp

Om en försäkring är underordnad en vara eller tjänst som inte är en försäkring och erbjuds till andra kunder än vad som avses i 40 §, ska kunden ges möjlighet att köpa varan eller tjänsten separat. Bestämmelserna i detta moment tillämpas dock inte på försäkringar som erbjuds tillsammans med investeringstjänster som avses i 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster, konsumentkrediter som avses i 7 kap. 1 § i konsumentskyddslagen eller betalkonton som avses i 8 § 5 punkten i betaltjänstlagen.

58 §

Ansvarsförsäkring

För ersättande av skador till följd av fel som en försäkringsmäklare begått i sin yrkesverksamhet och som försäkringsmäklaren är ansvarig för enligt denna lag ska försäkringsmäklaren ha en ansvarsförsäkring som är godkänd av Finansinspektionen. Beloppet av ansvarsförsäkringen ska uppgå till minst 1 300 380 euro per skada och till sammanlagt 1 924 560 euro per år för alla skador. Beloppet av en ansvarsförsäkring som tecknas av en sidoverksam försäkringsmäklare ska stå i rimlig proportion till arten och omfattningen av den affärsverksamhet som gäller försäkringsdistribution.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSV 20/2020 rd

Lag

om ändring av 5 d § i lagen om försäkringsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsavtal (543/1994) 5 d § 2 mom., sådant det lyder i lag 238/2018,
som följer:

5 d §

Undantag från vissa försäkringsgivarens skyldigheter

Om försäkringssökanden är en professionell kund som avses i 1 kap. 23 § i lagen om investeringstjänster (747/2012), behöver de upplysningar som avses i 4 b § 2 mom. i denna lag inte begäras av denne eller den information som avses i 5 § 2 mom. inte lämnas till denne, och inte heller behöver det göras en i 5 c § avsedd bedömning av placeringsförsäkringens ändamålsenlighet och lämplighet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 2.4.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare